

Sygn. akt II Ka 421/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 sierpnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Jaszczuk
Sędziowie:	SSO Dariusz Półtorak SSO Teresa Zawisłak (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Marzena Głuchowska

przy udziale Prokuratora Luizy Bichy-Włoszek

po rozpoznaniu w dniu 10 sierpnia 2016 r.

sprawy **K. Z. (1)**

oskarżonego z art. 178 a § 4 kk, art. 177 § 2 kk w zw. z art. 178 § 1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 25 maja 2016 r. sygn. akt II K 18/16

I. wyrok w zaskarżonej części zmienia w ten sposób, że:

1. uchyła orzeczoną w pkt VI wyroku karę łączną pozbawienia wolności,
2. podwyższa orzeczoną wobec oskarżonego K. Z. (1) karę z pkt II aktu oskarżenia do 3 (trzy) lat i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności,
3. na podstawie art. 47§3 kk orzeka wobec oskarżonego K. Z. (1) za czyn z pkt II aktu oskarżenia nawiązkę w kwocie 10.000 (dziesięć tysięcy) zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej,
4. na podstawie art. 85§1 kk, art. 85a kk i art. 86§1 kk orzeczone wobec oskarżonego K. Z. (1) kary pozbawienia wolności łączy i wymierza mu łączną karę pozbawienia wolności w wymiarze 3 (trzy) lat i 6 (sześć) miesięcy,

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonego od opłaty za obie instancje i wydatków za postępowanie odwoławcze stwierdzając, że wydatki te ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 421/16

UZASADNIENIE

K. Z. (1) został oskarżony o to, że:

I. W dniu 12 lipca 2015 roku w miejscowości D., gmina S., powiat (...) województwo (...) kierował samochodem osobowym m-ki F. (...) o nr rej. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości 1,31 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc uprzednio prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości oraz w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo wyrokiem Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim sygn. akt. II K 1299/14 z dnia 29 stycznia 2015 roku

tj. o czyn z art. 178a § 4 k.k.

II. W dniu 12 lipca 2015 roku w miejscowości D., gmina S., powiat (...), województwo (...) umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierował samochodem m-ki F. (...) o nr rej. (...) w stanie nietrzeźwości 1,31 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, nie należycie obserwował drogę przed pojazdem, nie dostosował prędkości do panujących warunków drogowych, w wyniku czego obrażeń ciała doznał pasażer M. M. (1), które to obrażenia skutkowały jego śmiercią w dniu 7 października 2015 roku w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym dla Dorosłych z siedzibą w miejscowości K.

tj. o czyn z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 25 maja 2016 r., sygn. akt II K 18/16, Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim:

I. Oskarżonego K. Z. (1) uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie I aktu oskarżenia, wyczerpującego znamiona czynu z art. 178 a § 4 k.k. i za to na podstawie art. 178a § 4 k.k. skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

II. Na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 10000 złotych.

III. Na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

IV. Oskarżonego K. Z. (1) uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie II wyczerpującego dyspozycję art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. skazał go i wymierzył mu karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

V. Na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio.

VI. Na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 85a k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył oskarżonemu kary pozbawienia wolności orzeczone w punkcie I i IV i wymierzył mu karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 2 lata pozbawienia wolności.

VII. Na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 85a k.k. i art. 90 § 2 k.k. połączył oskarżonemu środki karne zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczone w punkcie III i V i orzekł łączny środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

VIII. Zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie, obciążając kosztami procesu Skarb Państwa.

Apelację od zaprezentowanego wyżej wyroku wywiódł Prokurator Rejonowy w Mińsku Mazowieckim, zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego K. Z. (1) i zarzucając mu:

- obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 47 § 3 k.k., polegającą na jego niesłusznym nie zastosowaniu i nie orzeczeniu w stosunku do oskarżonego K. Z. (1) za czyn II z aktu oskarżenia nawiązki w kwocie 12.000 zł, na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w sytuacji, gdy jej orzeczenie w przypadku skazania za przestępstwo z art. 177 § 2 k.k. jeśli sprawca znajdował się w stanie nietrzeźwości jest obligatoryjne,

- obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., która miała wpływ na treść orzeczenia, polegającą na niepełnym opisie czynu z pkt. II aktu oskarżenia, tj. pominięciu frazy „**w wyniku czego stracił panowanie nad pojazdem, wjechał do przydrożnego rowu**”, w wyniku czego opis czynu z pkt II aktu oskarżenia jest niepełny w stosunku do czynu opisanego w punkcie II wyroku,

- rażącą niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego K. Z. (1) polegającą na wymierzeniu mu za czyn II z aktu oskarżenia kary 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności i wymierzeniu kary łącznej w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności, w sytuacji, gdy okoliczności sprawy świadczą o wysokim stopniu winy oskarżonego, wysokim stopniu społecznej szkodliwości czynów popełnionych przez oskarżonego, jak również cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć wobec oskarżonego oraz potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa przemawiają za orzeczeniem wobec oskarżonego kary w wymiarze wnioskowanym przez oskarżyciela publicznego tj. za czyn II z aktu oskarżenia 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i wymierzeniu kary łącznej w wymiarze 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W następstwie tak sformułowanych zarzutów odwołujący się wniósł o:

- orzeczenie wobec oskarżonego K. Z. (1) za czyn II z aktu oskarżenia nawiązki w kwocie 12.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej,

- zmianę opisu czynu z pkt II. wyroku poprzez dodanie po słowach „do panujących warunków” drogowych frazy „**w wyniku czego stracił panowanie nad pojazdem, wjechał do przydrożnego rowu**”,

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego K. Z. (1) za czyn II z aktu oskarżenia kary 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i wymierzeniu kary łącznej w wymiarze 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W toku rozprawy apelacyjnej prokurator poparł apelację i wnioski w niej zawarty. Obrońca oskarżonego wniósł o utrzymanie pkt. I oraz pkt III – VIII zaskarżonego wyroku Sądu I instancji w mocy, a także o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego zwrotu kosztów procesu w postępowaniu odwoławczym, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie obrońcy, według norm przepisanych. Oskarżony wniósł o utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego okazała się zasadna i jako taka doprowadziła do rozstrzygnięcia o charakterze reformatoryjnym.

Podzielając w pełni poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne i ocenę prawną zachowań K. Z. (1), Sąd Odwoławczy stwierdził wystąpienie nieprawidłowości w zakresie rozstrzygnięcia o karze wymierzonej oskarżonemu za przestępstwo objęte zarzutem z punktu II. aktu oskarżenia. Zawartość akt sprawy i lektura pisemnego uzasadnienia zanegowanego orzeczenia uzasadniają przyjęcie wniosku,

że przedmiotowe rozstrzygnięcie zawiera cechy rażącej niewspółmierności, o której mowa w treści art. 438 pkt 4 k.p.k., a zatem wiąże się z występowaniem różnicy między karą wymierzoną przez sąd pierwszej instancji, a karą jaką należałoby orzec

w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw sądowego wymiaru kary. We wskazanym wyżej zakresie różnica ta jest natury zasadniczej, oczywistej, rzucającej się w oczy i stanowi niedającą się zaakceptować nieproporcjonalność kary orzeczonej w stosunku do kary sprawiedliwej, zasłużonej (podobnie: wyrok Sądu Najwyższego z 26 czerwca 2006 r., SNO 28/06, LEX nr 568924).

Mimo, że analiza pisemnych motywów zanegowanego orzeczenia nakazuje podzielenie rozważań Sądu Rejonowego, co do okoliczności wpływających na wymiar kary, to jednak koniecznym jest stwierdzenie, iż nie nadano im należytej wagi, doprowadzając do rażącej łagodności reakcji prawnokarnej.

Sąd Okręgowy przychylił się do wyrażonego przez apelującego stanowiska, iż kara w wymiarze 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności nie uwzględnia we właściwy sposób konsekwencji płynących z wysokiego stopnia zawinienia K. Z. (1)

W pierwszej kolejności odnotować należy, że wyżej wymieniony zdecydował się na naruszenie porządku prawnego w wieku 22 lat, a zatem jako osoba dysponująca już na tyle poważnym doświadczeniem życiowym, aby zdawać sobie sprawę z niedopuszczalności takiego stanu rzeczy i możliwych jego konsekwencji. Na wysoki stopień świadomości K. Z. (1) wskazuje dodatkowo okoliczność, że niespełna

6 miesięcy przed zaistnieniem inkryminowanego zdarzenia, w dniu 29 stycznia 2015 r., został on skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim w sprawie II K 1299/14 za czyn z art. 178a § 1 k.k., polegający na tym, że w dniu 30 listopada 2014 r. w miejscowości D., powiat (...), województwo (...), kierował po drodze publicznej samochodem osobowym marki F. (...) o nr tablicy rej. (...), będąc w stanie nietrzeźwości 1,11 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu. Przedmiotowy wyrok łączył się przy tym z orzeczeniem wobec oskarżonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat (k. 14).

Wobec okoliczności, iż istotę winy bardzo dobrze oddają stwierdzenia, w myśl których „każda odpowiedzialność represyjna musi odwołać się do tej przesłanki zarzucalności, jaką jest możliwość zgodnego z prawem zachowania” oraz, że „konstytucyjnym warunkiem odpowiedzialności o charakterze represyjnym jest możliwość podjęcia zachowania zgodnego z prawem i uniknięcia sankcji o charakterze represyjnym” (vide wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 3 listopada 2004 r., K 18/03, LEX nr 133746), przy określaniu stopnia zawinienia K. Z. (1) nie sposób pomijać jego stosunku psychicznego do popełnienia czynu zabronionego. W związku z tym na uwagę zasługuje okoliczność, że z wyjaśnień K. Z. (1) wynika,

iż rankiem 12 lipca 2015 r., a także bezpośrednio przed inkryminowanym zdarzeniem razem z M. M. (1) spożywał alkohol w postaci wódki i piwa. Na prowadzenie samochodu zdecydował się w związku z zamiarem zakupu alkoholu w miejscowości P. (k. 66 zbiór A akt 2 Ds. 1021/15/Spc, k. 32). W sprawie nie zaistniały jakiegokolwiek okoliczności, które zmuszały wyżej wymienionego do naruszenia porządku prawnego. Decyzja o podróży autem stanowiła nie tylko przejaw lekkomyślności, lecz również przejaw bezkrytycznego zignorowania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Za słuszością takiego stanowiska przemawia fakt, iż sam oskarżony przyznał, że nie wie dlaczego tak zrobił (tamże).

Zamykając rozważania w materii stopnia winy oskarżonego, uzupełniająco podnieść trzeba, że Sąd Odwoławczy przyjmuje, iż zawarte w art. 53 § 1 k.k. odwołanie do winy sprawcy w zakresie orzekanej wobec niego sankcji karnej ma charakter wyłącznie limitujący. Skoro w myśl art. 53 § 1 in principio k.k. sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, to brak jest podstaw do wyprowadzania dyrektywy nakazującej orzekanie kary odpowiadającej swojej dolegliwością stopniowi winy sprawcy (współmiernej do stopnia winy). W efekcie poglądy tej części doktryny, która wskazuje na dyrektywę współmierności kary do stopnia winy (por. m.in. A. Marek, Komentarz do art. 53 Kodeksu karnego, [w:] A. Marek, Kodeks karny. Komentarz, LEX 2010, teza 6.) uznać należy za chybione (vide W. Wróbel, Komentarz do art. 53 Kodeksu karnego, [w:] A. Zoll (red.), Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz. Tom I. Komentarz do art. 1- 116 k.k., LEX 2012, teza 22., P. Hofmański, Komentarz do art. 53 Kodeksu karnego, [w:] O. Górniok (red.) , Kodeks karny. Komentarz, LexisNexis 2006, teza 4.). Reasumując, stwierdzić należy, że stopień winy K. Z. (1) został uwzględniony tylko o tyle, o ile wyznaczał on zakres dopuszczalnej sankcji względem jego osoby. Z przytoczonych wyżej względów zakres ten, w przekonaniu Sądu Odwoławczego, był o wiele szerszy niż ten, który swymi wywodami określił Sąd I instancji.

Argumentacji podniesionej przez Prokuratora Rejonowego nie sposób odmówić racji także o tyle, o ile wskazuje on na nienależyte uwzględnienie przez Sąd Rejonowy znacznego stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie IV. wyroku. Już w tym miejscu zaznaczyć trzeba, że mimo, iż przepis art. 115

§ 2 k.k. formułuje szereg kryteriów mających służyć prawidłowej ocenie stopnia społecznej szkodliwości konkretnego czynu, to jednak ocena tego stopnia musi spełniać wymogi oceny kompleksowej – całościowej, nie zaś mającej charakter niejako matematycznego sumowania poszczególnych wyznaczników (vide wyrok Sądu Najwyższego z 19 września 2006 r., WA 25/06, LEX nr 295047). W związku z tym wskazać trzeba, że z niżej podanych przyczyn taka właśnie, kompleksowa ocena prowadzi do wniosku o znacznym stopniu społecznej szkodliwości czynu objętego zarzutem

z pkt. II. aktu oskarżenia.

Prowadząc pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości K. Z. (1) naruszył dobro prawne w postaci bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zaś spowodowany przezeń wypadek stanowił impuls dla łańcucha przyczynowo- skutkowego, który przez naruszenie dobra prawnego w postaci zdrowia człowieka, doprowadził do utraty przez tego człowieka życia. Czyn zabroniony został popełniony w znacznym stanie nietrzeźwości, w godzinach wieczornych (wyjaśnienia K. Z. (1)- k. 66 zbiór A akt 2 Ds. 1021/15/S., k. 32), w niedzielę, a zatem w czasie, w którym natężenie ruchu drogowego było niższe niż przeciętne. K. Z. (1) działał w wyniku motywacji nie zasługującej na jakiegokolwiek uwzględnienie, dążąc tylko i wyłącznie

do pozyskania większej ilości alkoholu, a tym samym do wprawienia się w stan jeszcze większej intoksykacji. Znajdując się w stanie nietrzeźwości wyrażającym się wartością 1,31 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu w bardzo poważny sposób naruszył reguły ostrożności wiążące się z obowiązkiem powstrzymania się z tejsze przyczyny od prowadzenia pojazdu mechanicznego. Wygenerował w ten sposób wysoki stopień zagrożenia dla innych uczestników ruchu drogowego. Na korzyść wyżej wymienionego w odniesieniu do stopnia niebezpieczeństwa zaistniałego wobec M. M. (1) przemawia jedynie okoliczność, iż pokrzywdzony musiał doskonale zdawać sobie sprawę ze stanu w jakim znajdował się jego towarzysz.

Sąd Okręgowy podziela także tę część toku rozumowania skarżącego, w której podnosi on, że kara 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności nie jest w stanie osiągnąć względem K. Z. (1) swych celów zapobiegawczych i wychowawczych. Podkreślić przy tym trzeba, że przez rzezone cele rozumieć trzeba taką zmianę postawy sprawcy wobec wartości chronionych przez prawo, która wynika z internalizacji norm społecznych i ma charakter trwały. Kara winna prowadzić do ukształtowania dojrzałej osobowości, tak by sprawca po jej odbyciu mógł normalnie funkcjonować w społeczeństwie. Należy mieć przy tym świadomość, iż wszelka trwała zmiana postaw u sprawców czynów zabronionych wynikać musi z dobrowolnej, krytycznej oceny dotychczasowego sposobu postępowania (vide W. Wróbel, Komentarz do art. 53 Kodeksu..., teza 59. i 60.). Na chwilę obecną nie sposób zakładać, aby K. Z. (1) przejawiał takie właśnie

dobrowolne i trwale przekonanie o konieczności poszanowania porządku prawnego. W przedmiotowym zakresie zaznaczyć trzeba,

że reakcja prawno-karna uprzednio podjęta względem wyżej wymienionego nie osiągnęła zamierzonego rezultatu, albowiem jak wskazuje fakt popełnienia kolejnych przestępstw została zignorowana. Okoliczność ta dowodzi zarazem, że na postawę K. Z. (1) nie miały wpływu również jego warunki osobiste, a wśród nich zwłaszcza okoliczność założenia rodziny i posiadania małoletniego dziecka (dane osobopoznawcze- k. 72 zbiór A akt 2 Ds. 1021/15/Spc). Decydując się na wejście w konflikt z prawem oskarżony powinien był liczyć się z koniecznością poniesienia konsekwencji swych czynów, które z natury rzeczy będą oddziaływały na osoby dla niego najbliższe (analogicznie: wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 23 lutego 2016 r., II AKa 385/15, LEX nr 2034114).

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy zmienił wyrok Sądu Rejonowego w zaskarżonej części w ten sposób, że podwyższył orzeczoną wobec oskarżonego K. Z. (1) karę z pkt. II. aktu oskarżenia do 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Rozstrzygnięcie takiej treści nie stanowi przejawu zignorowania okoliczności dla oskarżonego korzystnych, składających się na zachowanie po popełnieniu przestępstw. Nie przecząc, iż fakt przyznania się przez oskarżonego do popełnienia zarzucanych mu czynów, a także wyrażenie skruchy i podjęcie prób udziału w terapii antyalkoholowej stanowią istotne okoliczności łagodzące, zaznaczyć trzeba, że nie należą one do grupy podstawowych, określonych w art. 53 § 1 k.k., lecz dodatkowych, określonych w art. 53 § 2 k.k., okoliczności branych pod uwagę przy wymiarze kary. Tym samym nie mogą mieć, tak jak chce tego obrońca, znaczenia równoważącego kwestie takie jak ocena stopnia społecznej szkodliwości i stopnia zawinienia (podobnie: wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 11 lutego 2016 r., II AKa 10/16, LEX nr 2006012). Zamykając dotychczasowe rozważania podkreślić należy, iż miarą surowości kary nie jest ilościowe oznaczenie czasu pozbawienia wolności, ale stopień wykorzystania sankcji karnej przewidzianej za dane przestępstwo (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 6 listopada 2015 r., II AKa 321/15, LEX nr 1936791). Skoro czyn zabroniony kwalifikowany z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. zagrożony jest karą od 9 miesięcy do 12 lat pozbawienia wolności, to nie sposób przyjmować, aby kara 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, w świetle zaprezentowanych wyżej okoliczności, była karą nadmiernie surową.

Zmiana wymiaru kary pozbawienia wolności orzeczonej za czyn przypisany K. Z. (1) w pkt. IV. zanegowanego wyroku nakazała uchylenie orzeczonej w pkt. VI. tegoż wyroku kary łącznej pozbawienia wolności i podjęcie rozstrzygnięcia w tym zakresie.

Łącząc jednostkową karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, wymierzoną za czyn z art. 178a § 4 k.k., z karą 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, wymierzoną za czyn z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k., Sąd Okręgowy posłużył się zasadą absorpcji i orzekł karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Podejmując rozstrzygnięcie w tym zakresie Sąd II instancji miał na uwadze występowanie pomiędzy przestępstwami popełnionymi przez K. Z. (1) bardzo silnego związku przedmiotowego i podmiotowego. Rzeczne przestępstwa zostały popełnione jednocześnie, a ich skutki ograniczyły się do jednej osoby. Każdy z czynów zabronionych łączył się z naruszeniem dobra prawnego w postaci bezpieczeństwa w ruchu drogowym przez prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości. Inkryminowane zachowania zostały podjęte w realizacji tożsamej motywacji, wiążącej się z chęcią pozyskania większej ilości alkoholu.

Kontrola instancyjna wyroku Sądu Rejonowego w zakresie zarzutu obrazy art. 47 § 3 k.k. doprowadziła do podzielenia stanowiska zaprezentowanego przez oskarżyciela publicznego. W ślad za apelującym podkreślić trzeba, iż unormowanie art. 47 § 3 k.k. w razie skazania sprawcy m.in. za przestępstwo z art. 177 k.k., jeżeli tenże sprawca był w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia, nakłada na sąd obowiązek orzeczenia nawiązki na rzecz pokrzywdzonego, a w razie jego śmierci w wyniku popełnionego przez skazanego przestępstwa nawiązki na rzecz osoby najbliższej, której sytuacja życiowa wskutek śmierci pokrzywdzonego uległa znacznemu pogorszeniu. W sytuacji, w której ustalono więcej niż jedną taką osobę, wspomniana nawiązka winna zostać orzeczona na rzecz każdej z nich, zaś gdy ustalenie takiej osoby nie jest możliwe, sąd orzeka nawiązkę na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Sąd obowiązany jest orzec nawiązkę w wysokości co najmniej 10 000 złotych. W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy

zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 47 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego K. Z. (1) za czyn z pkt II. aktu oskarżenia nawiązkę w kwocie 10.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Podejmując rozstrzygnięcie wskazanej treści Sąd Odwoławczy miał na uwadze okoliczność, iż wspomniany czyn doprowadził do śmierci pokrzywdzonego M. M. (1). Zmarły nie pozostawił osób najbliższych, których sytuacja życiowa wskutek jego śmierci uległa znacznemu pogorszeniu. Z relacji J. J. nie wynika bowiem, aby zgon jej brata wywarł wpływ

na sytuację życiową jej, bądź jego niepełnosprawnej siostry (k. 30, 32- 32v). W związku z tym beneficjentem orzeczonej nawiazki stał się Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Ustalając wysokość nawiazki Sąd II instancji wziął pod uwagę nie tylko sytuację rodzinną oskarżonego, związaną z przyczynianiem się do utrzymania pracującej żony i dziecka, nieposiadanie przezeń majątku

i wysokość dochodów osiąganym dzięki podejmowaniu prac dorywczym (k. 31v), lecz także perspektywę odbycia kary pozbawienia wolności, z natury rzeczy ograniczającej możliwości zarobkowania.

Reasumując powyższe rozważania w przedmiocie wniesionej apelacji warto zaznaczyć, że jej wywody, jak również kontrola odwoławcza przeprowadzona przez Sąd Okręgowy pod kątem wystąpienia także innych przesłanek odwoławczych, doprowadziła wyłącznie do takiej zmian zaskarżonego wyroku, jak przedstawiona wyżej, co sprawiło, iż w pozostałym zakresie zanegowany wyrok należało utrzymać w mocy.

Kierując się zarówno względami słuszności związanymi z zaistnieniem zawinionych uchybień Sądu Rejonowego, jak i podniesionymi wyżej względami związanymi z sytuacją rodzinną i majątkową K. Z. (1) Sąd Okręgowy, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k., zwolnił oskarżonego od opłaty za obie instancje i wydatków za postępowanie odwoławcze stwierdzając, że wydatki te ponosi Skarb Państwa.

Ze wszystkich wyżej omówionych przyczyn i przy braku przesłanek z art. 439 § 1 k.p.k. Sąd Okręgowy orzekł, jak w części dyspozytywnej swego wyroku.